

Et trænings-center skifter farve

Det er over 20 år siden at MS fik sit eget uddannelsescenter i Tanzania. Dets opgave var først og fremmest at forberede kommende u-landsfrivillige. I dag er centret et selvstændigt element i støtten til en folkestyret udvikling i Afrika. Det er et ressource-center for MS' partnere og lignende organisationer. Forstanderen fortæller her om udviklingen.

Et broget billede

Forleden mandag var måske ikke en helt almindelig dag, men den var typisk. Billedet ser sådan ud:

I *Pan Africa Hall* synger 22 masai-kvinder åbnings-velsignelser for en uges kursus i selvorganisering. Deres mål er at komme væk fra en temmelig pauver levevej baseret på souvenir-handel og små-smugleri.

I *Børneprogrammet* er deres børn netop blevet modtaget. De er klart usikre i de uvante omgivelser og overfor de nye afrikanske og europæiske legekammerater. Gråd og tænders gnidsel!

I *Nyere Room* starter et to ugers kursus i "Popular Participation". MS' partnere og lignende organisationer er repræsenteret.

I *Zambia Room* åbner et særligt kursus i deltagerstyret udvikling for eritreanere. De syv, specielt udvalgte, kursister bliver de første lokale trænere i Eritrea.

I *Tanzania Room* sidder MS-udsendte sammen med andre europæiske udviklingsarbejdere og slider med swahili.

I *receptionen* arbejder personalet på at skaffe plads til et seminar for 32 Barabaig-repræsentanter (kvægnomader). De har organiseret sig i en NGO (Non Governmental Organisation) for at forsvare deres retmæssige interesser.

Senere, på *plænen*, optræder teater- og musikgruppen Ndere fra Uganda. Vi har inviteret den til at optræde i omegnen og på centret: et led i arbejdet på at fremme det Østafrikanske samarbejde.

Hvad er der sket?

Den tid er forbi hvor den 1 km² store, indhegnede oase nær Arusha med rette kunne kaldes "Little Denmark". I dag er vi kun to danske ansatte, forstanderen og administratoren, og engelsk eller swahili er de dominerende sprog.

I dag kommer de fleste kursister fra afrikanske lande. De præger en inspirerende helhed af engagerede udviklings-arbejdere fra både Nord og Syd. Stedet er blevet *MS-internationaliseret*.

Derfor er der stadig et særligt dansk præg over det kulturmøde som vi formidler. Folkeoplysning, demokratisering og græsrodsarbejde er i fokus, og MS har her virkelig noget at tilbyde afrikanere der arbejder med mulighederne for at påvirke egen udvikling.

Det velfungerende, privilegerede uddannelses-center havde før den hovedopgave at betjene MS' frivilligprogram. Nu er det et selvstændigt element i det fleksible, partner-baserede solidaritetsarbejde som vi udvikler under overskriften: MS i Syd.

Der er et kolossalt behov for vores kunnen omkring voksenpædagogisk udvikling af menneskelige ressourcer. Flere og flere søger os, og der er mange tegn på at vores aktiviteter omsættes til praktiske resultater i felten: at vi rent faktisk spiller en lille rolle i samfundsudviklingen.

Vi oplever også på nogle områder at være lidt foran i den udvikling; dvs. at vi er med til at formulere og skabe nødvendige behov.

Det sker for eksempel når vi er med til at sætte nye emner på dagsordenen. De private udviklings-organisationers forhold til korrupsion har været ét emne. Lobby-arbejde og de private organisationers samarbejde med regerings-systemet har været et andet. Et tredje eksempel er børns rettigheder.

Bliver vi hørt?

Det er en stor glæde at opleve hvordan centret i stigende grad er en faktor, der regnes med. Det sker i takt med at vi bliver kendt som mere end en intern brik i "Danish Volunteer Service".

En prøve på vores betydning var korrupsions seminaret for halvandet år siden. Over 50 delegater fra 25 større, afrikanske udviklings-organisationer deltog. Konferencens slutdokument har ligget på mindst fem præsidenters skriveborde og medierne (inklusive BBC) gav begivenheden en overmåde fin dækning.

Vi ser også at flere af de deltagende organisationer stadigvæk arbejder intensivt med at modarbejde korrupsion på alle niveauer.

Indflydelse på komplicerede sammenhænge er naturligvis svær at måle, især når vores aktiviteter er så forholdsvis nye. Det er dog karakteristisk at vi bliver mere og mere søgt for at give vores besyv med, når NGOerne mødes.

En anden slags påvirkning har vi udøvet i en retssag som masai-organisationen Ilaramatak Lorkonerei har anlagt mod staten. Den handler om grov overtrædelse af menneskerettighederne i forbindelse med at masaiervoldeligt blev fordrevet fra deres land fordi vilde dyr og turister skulle have en nationalpark. MS støtter masaiernes kamp for at få deres rettigheder respekteret.

Det betyder helt givet noget at observatører fra centret har siddet sammen med masaierne ved alle retsmøderne og at vi har kunnet tale for en fair retshandling via en god kontakt i toppen af retssystemet.

Jeg er nu sikker på at MS-TCDC efterhånden får den indflydelse, vi håber på. Det er egentlig ikke overraskende for der findes ikke noget lignende i hele Afrika: Et center der kombinerer træning med anden støtte til NGOerne.

Faktisk har MS her en enestående ressource. På verdensplan findes kun en lille håndfuld institutioner der arbejder på samme måde og på vores niveau.

Hovedopgaver

Hvert år passerer 14-1500 kursister centret. Mere oversigtligt er de vigtigste aktiviteter beskrevet her¹:

- Danske *MS-udsendte* og andre udviklingsarbejdere fra Nord bliver forberedt til deres arbejde i Afrika. De der skal arbejde i Tanzania og i andre områder hvor swahili er hovedsproget, får også deres sprogtræning her.
- Vi uddanner *MS-partneres og andres personale* på forholdsvis korte kurser der indbyrdes supplerer hinanden. En særlig, officielt anerkendt uddannelse for ”Programme Officers” varer dog 16 uger fordelt over et år. Kurserne koncentrerer sig især om hvordan man fremmer folke- eller deltagerstyret udvikling og NGO-management (styring af organisationer).
Lige nu forbereder vi seminarer om organisations-udvikling. Også i Afrika er det meget få ledere der erkender, at deres organisation må udvikle sig. Resultatet er en hurtig NGO-kollaps eller ringe, donor-dirigeret zig-zag indsats.
- En række *skræddersyede kurser* gennemføres hvert år på bestilling. De afholdes enten på centret eller ude hvor organisationerne arbejder. Centrets *børneprogram* er også meget aktivt med at tilbyde konsulent-støtte og små pædagogiske kurser for børnehaverne i området.
- I samarbejde med et nærliggende lærerseminarium har samme børneprogram nu åbnet en lille *skole for mentalt handicappede* børn. Skolen fungerer som trænings-enhed for tanzanianske speciallærere. Børnene undervises af en lærer udlånt til centret af det tanzanianske skolevæsen.
- Centrets velforsynede bibliotek er ved at blive omdannet til et *dokumentations-center* for afrikanske udviklings-spørgsmål (inklusive menneskerettigheder og marginaliserede folks situation). Dokumentations-centret kobles til en række små, special-centre oprettet af andre tanzanianske organisationer.
Informations-behovet er enormt. Alligevel løber vi måske også her lidt foran udviklingen. Den lokale tradition er udpræget oral, og det er få der målrettet søger viden gennem bøger. Der vil gå noget tid før biblioteket bliver en central del af MS-TCDC’s resource center.
- Åbne *politiske og kulturelle særlige arrangementer* er også en del af centrets liv. Vi har for eksempel formidlet politisk teater og dans ved grupper fra Uganda, og centrets egen dansetrup har været på genbesøg i Kampala, Jinja og Entebbe.
”Kulturelle eftermiddage” med optræden af tanzanianske danse- og artist-grupper trækker gæster fra hele omegnen. Danske gymnaster bringer også hvert år *vores* lidt særegne kultur til regionen.
Centret var arrangør af det første flerkantede valgmøde i Tanzanias nyere historie. Jurister fra FNs domstol vedrørende krigsforbrydelser i Rwanda har flere gange været vores gæster på offentlige møder.

- Vi arbejder også løbende på at formidle et *netværksarbejde* mellem beslægtede organisationer. Vi holder jævn kontakt med NGOernes paraply-organisationer i Østafrika og et par specielle netværk.
Som i Europa er det dog mere end svært at få noget aktivt formidlet. Bedst virker det når vi går sammen med andre om helt konkrete aktiviteter.
ACORD-Eritrea er en tæt partner omkring træning af feltarbejdere i Eritrea. Paraply-organisationen MWENGO har været partner i forhold til aktiviteter omkring korrupsion, organisationsudvikling og NGO-politik.
- En vigtig del af hverdagen præges af andre internationale og regionale udviklings-organisationer der holder kurser her. Da vores lærerstab er for lille kan vi ikke udnytte hele kapaciteten med egne kurser. Derfor udlejes stedet delvis som et almindeligt *konferencecenter*.
Som offentligt støttet bør vi ikke konkurrere med for eksempel hotellerne der også organiserer møder og konferencer. Vi accepterer derfor kun arrangementer der er i overensstemmelse med MS-TCDC's formål. På den måde får vi gode kontakter og inspiration. For eksempel har vi netop vinket farvel til kursister fra 13 afrikanske lande. De har været her i 6 uger på et intensivt tysk/tanzaniansk seminar om organisations-udvikling.

Fremtiden

Hele personalet har i de sidste par år været optaget af en nødvendig og tidskrævende proces der har handlet om at udforme en strategisk plan for udviklingen. Et endeligt papir er nu færdigt og godkendt.

Vi er først og fremmest enige om at MS-TCDC ikke skal vokse. Som et NGO ressource center har det en overskuelig og håndterlig størrelse. Ændringer over de næste 4-5 år vil ske i sammensætningen af fag og en ændring af indholdet.

For eksempel vil swahilikurser beslaglægge en mindre del af kapaciteten. Kurser i organisations-udvikling vil blive mere dominerende.

Vi vil også arrangere flere, mere iøjnefaldende konferencer om udviklings-politiske emner, om demokrati og menneskerettigheder.

Hovedformålet er at styrke NGOernes udviklingsarbejde. Det er en stor udfordring, fordi vi ønsker mere end bare at gøre småprojekter og bistands-aktiviteter mere effektive.

NGO-samfundet i Afrika er stadig svagt udviklet og mangler den folkelige forankring som vi er vant til. Organisationernes selvforståelse og opgaver er også tit helt anderledes end det vi kender fra det folkeligt organiserede, skandinaviske *civil-samfund*.

Mange NGOer er skabt i officielle, internationale donorers billede. De er derfor ret politisk ”neutrale” og mere optaget af at levere *privatiseret, social velfærd* end at slå for deres målgruppers generelle interesser.

Et stærkt civil-samfund er en nødvendig betingelse for at der kan bygges bro mellem regering og befolkning i de nyligt (formelt) demokratiserede afrikanske lande. Derfor er det også vigtigt at MS er til

stede med stimulerende støtte til de små, næsten spæde, initiativer, der har udviklings-politisk brobygger-karakter.

NGOerne er nok de eneste der kan tage sådanne initiativer. Afrikanske regeringer inviterer i hvert sjældent til et samarbejde. De er stort set mistænksomme overfor den nye, folkelige udfordring af magtmonopolet – og de bruger krasse midler på at bevare det.

Et eksempel blandt mange viser hvilke kræfter NGOerne er oppe imod. Det handler om barabaigerne der nævnes i begyndelsen af denne artikel. De kom *ikke* for at afholde det aftalte seminar.

Efter sigende er det fordi regeringen ”overtog” barabaigernes NGO kort før de skulle af sted til mødet. En af deres hovedmodstandere, en regerings-repræsentant, dukkede uventet op med udkommanderet politi i kølvandet. Han beordrede ekstraordinær generalforsamling afholdt. Under politiets skarpe blik blev der så indmeldt et stort antal dugfriske medlemmer der valgte ham til ny formand.

Konferencen på MS-TCDC blev aflyst.

*

Situationen for NGOerne er ikke nem. MS's opbakning er derfor så vigtig netop nu. Samtidig er det afgørende at der skabes en form for dialog mellem folk og ledere, og vi kan også her støtte forsøgene på at få en samtale i gang.

Det kræver naturligvis at vi på centret er stand til at opfange de initiativer, der går i den retning. Derfor er det så afgørende vigtigt at hele personalet både forstår og engageret accepterer vores opgave. Det har ikke været helt selvklart.

Faktisk reagerede de ansatte med stor skepsis og angst, da MS begejstret proklamerede at vi nu skulle betjene de lokale græsrodde. Det blev oplevet som et voldsomt status-fald at tanzanianere og andre afrikanere nu var hoved-målgruppen. Flere ansatte havde snarere ønsket at vi udviklede os til et internationalt conference-center sådan i stil med et Hilton hotel.

De næste 4-5 år skal derfor også bruges til at vi fortsætter en uddannelse af os selv. Den påvirkning kan sagtens ske parallelt med forberedelsen af MS' udsendte og uddannelsen af personalet på landekontorerne og i MS-København.

Usa River, Tanzania, april 1997

Peter Sigsgaard

MS-TCDC's Formål

MS-TCDC skal være et kreativt ressource-center for udvikling og uddannelse der fokuserer på udvikling.

Centret skal støtte og inspirere MS og MS' partnere, men også andre udviklingsorganisationer i Syd og i Nord.

"MS i Syd" og de folkeoplysende, praktisk orienterede værdier der er karakteristiske for MS og dansk folkehøjskole, skal fremmes gennem centrets aktiviteter.

MS-TCDC's aktiviteter skal styrke ligesindede, afrikanske udviklingsorganisationers muligheder for at operere effektivt og at deltage aktivt i samfundsudviklingen

---

MS-TCDC

Uddannelses-centret ligger i en gammel kaffeplantage øst for Arusha mellem Mt. Kilimanjaro og Mt. Meru.

Her arbejder ca. 90 ansatte, hvoraf 14 er lærere på fuld tid. Desuden beskæftiges et antal deltids-ansatte.

Centret har veludstyrede klasselokaler og konference-faciliteter, videobio, fotokopiering og computere.

Der er plads til 80-90 kursister ad gangen. Indkvartering i værelser eller familierum med eget bad og toilet. En børnehave og et lille skolelokale er til rådighed for børnene.

Vi forvalter centret kommercielt, men ikke profitorienteret. MS-TCDC's årsomsætning er på ca. 9 mio. kroner. Dets årlige tilskudsbehov (dækket af en Danida-bevilling) er på ca. 2 mio. kroner.

---

¹ Du kan få et detaljeret billede af hvad der foregår på centret gennem MS-TCDC's årsberetninger og kursusbeskrivelser. Kontakt MS (International Afdeling) for at få dem tilsendt.